

Toekomst

In 2021 werden kerk en kerkerf overgedragen aan de ervaren monumentenspecialist 'Het Geldersch Landschap en Kasteelen'. Samen met de actieve stichting 'Kerkje op de Heuvel te Heelsum' zijn kerk en erf nog springlevend. De minstens zo vitale 5 monumentale linden dragen als een uitgestrekte hand zowel de geschiedenis als het heden.

Een nieuwe generatie mensen draagt cultuur en natuur een warm hart toe.

En de linden? Die beantwoorden menselijke liefde met ieder hartvormig blad aan iedere tak. En dat zullen ze vast nog vele generaties doen ...

Zoals bovenstaande aquarel laat zien vormen kasteel Doorwerth en het Kerkje op de Heuvel een geheel. Het schilderachtige Kerkje dateert uit 1517 en werd gebouwd in opdracht van de kasteelheer van Doorwerth, jonker Frederick van Voorst.

Het eeuwenoude Kerkje is sinds 1 juli 2021 in eigendom gekomen van het Geldersch Landschap en Kasteelen. Het is de eerste kerk die GLK in haar bezit kreeg, en heeft alles te maken met de historische band tussen kasteel Doorwerth en het Kerkje.

Voor het beheer en de exploitatie van het Kerkje alsmede het bewaken van de historische en sociale waarden is in juni 2021 de stichting „Kerkje op de Heuvel te Heelsum“ opgericht.

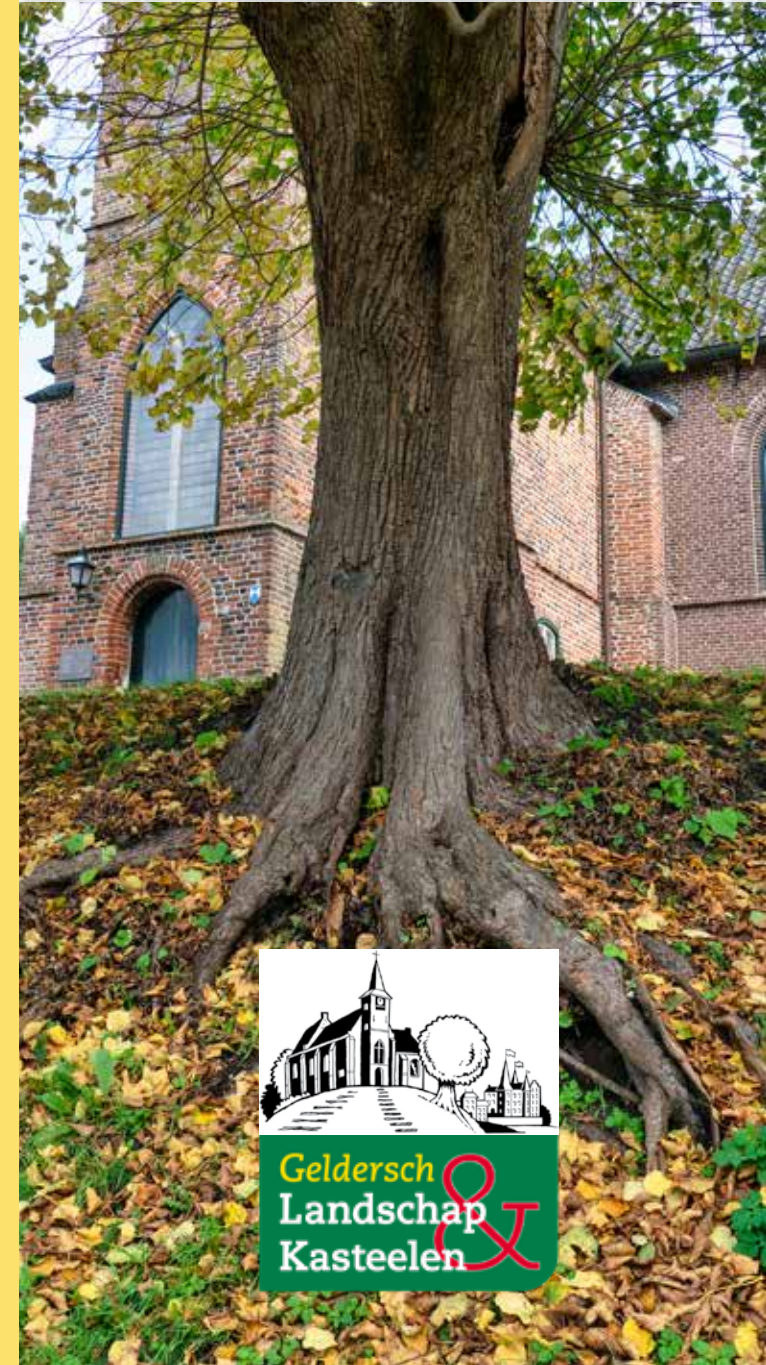
Het prachtig gelegen historische erfgoed vraagt om meer bekendheid en aandacht vanuit de gemeenschap. Dat daar geld mee gemoeid is zal duidelijk zijn. Op verschillende manieren wordt geld gegenereerd om de doelen van de Stichting te realiseren.

Eén van die manieren is om vriend te worden van het Kerkje op de Heuvel. Informatie hierover vindt u op onze website: www.kerkjeopdeheuvel.nl

Tekst: Sjon Heijnga
Foto's: Sjon Heijnga en Karel Noy

Open Monumentendagen

Monumentale Kerklinden

Het aanzicht van het monumentale kerkje op de Heuvel te Heelsum uit 1519 is onafscheidelijk vergroeid met 5 monumentale Hollandse Linden. Uit historische documenten kan worden opgemaakt dat de bomen rond 1710 zijn geplant. Op een tekening van 1729 zijn ze al 4 meter hoog. Het zou zeker niet de laatste keer zijn dat de pittoreske combinatie werd getekend en geschilderd. De ruim 300 jaar oude monumentale wachters hebben al die jaren vele diensten verricht aan mens en natuur.

Hollandse Linde

De Hollandse Linde (*Tilia x europeae*) is een natuurlijke en zeer oude kruising tussen de zomer-linde en winterlinde, beiden zijn inheems. Dit was en is de meest voorkomende linde in Nederland en is een echte cultuurboom. Lanen en (kerk)pleinen werden van oudsher getooid met deze boom in wiens schaduw zich veel vaderlandse geschiedenis heeft afgespeeld. Linden kunnen wel 400 jaar oud worden en de oudste linde van ons land, de linde van Sambeek, wordt geschat op 500 jaar. Ongesnoeid kan de boom een hoogte van 37 meter bereiken.

Vruchtbaar

De linde heeft lang symbool gestaan voor vruchtbaarheid en werd zelfs gezien als een heilige boom. Het is een levenslustige boom die snoei beantwoordt met vele nieuwe takken. Typisch is ook de stamvoet die voortdurend welige jonge twijgen produceert. Dat jonge blad werd ook gebruikt als veevoer en is ook voor de mens, rauw of gekookt, eetbaar. Met zijn diepe wortels onttrekt de linde voedingsstoffen uit diepere bodemlagen. De makkelijk verteerbare lindebladeren verrijken vervolgens de bovengrond voor andere planten en dieren.

Biodivers

In juni bloeit en geurt de linde overdadig en de boom kan zoemen van de vele bijen die nectar komen eten. De imker oogst er lindebloesemhoning van. Het hele jaar vinden vele dieren er een schuilplaats en voedsel van zaden, bladeren en nectar. Zo zijn er bijvoorbeeld 57 insectensoorten die uitsluitend op lindebomen leven. De in totaal 90 linden op het kerkerf, oud- en nieuw aangeplant, dragen dus substantieel bij aan een biodiverse leefomgeving.

Recente geschiedenis

In 1975 werd geconstateerd dat de bomen in slechte conditie verkeerden. De toenmalige Heidemij werd ingeschakeld voor, wat toen heette, boomchirurgie. Kerk, gemeente, provincie en Staatsbosbeheer verzamelden daarvoor een bedrag van 67.000 gulden om het bijzondere landschappelijke element samen in stand te houden. In 1978 nam de Dienst Gemeentewerken de boomzorg op het kerkerf op zich. Zij plantten daarbij 30 jonge linden aan om het boombestand te verjongen.